Državno tožilstvo v Novem mestu
Dosto 25 IX. 1938
krat, prilog
Kt 16
1/38-60

Poštnina plačana v gotovini.

Leto I. V Kočevju dne 25. septembra 1938. Štev. 5.

KOČEVSKI SLOVENEC

Izhaja vsakega 5., 15. in 25. dne v mesecu; če je na tak dan praznik, dan prej. — Posam. štev. 1 din.; letna naročnina 20 din., v zamejstvu 40 din. — Poštno-ček. rač. št. 17.785. Oglasi po ceniku. — Izdaja konz. lista, čigar predst. je Karel Škulj, župnik v Dol. vasi pri Ribnici. — Urednik Fran Radešček, Kočevje. — Tiska tiskarna J. Pavliček, Kočevje.

Zahvala

Z našim narodnim voditeljem in pokroviteljem notr. min. g. dr. A. Korošcem so prihitele številne množice na Slovenski dan v Kočevje, da manifestirajo ob dvajsetletnici Jugoslavije za državo in narod. V poročilu o poteku so bila že omenjena odlična imena, ki so povzdignila naš praznik med najznamenitejše tabore.

Narodni odbor v Ljubljani se je odzval našemu klicu in povabilu in z njim tudi Prosvetna zveza, Zveza fantovskih odsekov, Vodstvo dekliških krožkov, Slovenska gasilska zveza, akademsko starešinstvo in akademska mladina, Žup. zveza, okr. kmečka zveza, dekanijski prosvetni odbor in druge organizacije našega kmetskega in delovnega ljudstva. Močna zastopstva društev z zastavami so pritegnila večtisočglave množice v Kočevje.

Odlični govorniki so vzbodrili in opogumili naše ljudstvo.

Zastavi Prosvetnega društva so botrovali in zanjo prispevali: gospa učiteljica Peterlinova (dragocen trak), g. Onič, senator g. dr. Kulovec in g. duh. svetnik Škulj ter fantje in dekleta in Slov. Straža prekrasne trakove.

V pripravah so s pletenjem vencev in delom sodelovali vsi kraji v okolici Kočevja. Naj omenimo tu zlasti Mozelj, Kočevska Reka, Štalcerji, Vecenbah, Livold in dr. Med najmarljivejše sodelavce iz teh krajev štejemo Kotnike, Lovšine, g. šol. upr. Vrabeča, g. Čepina, g. Poje i. dr.

Mnogi kraji so kar tekmovali z najlepše okrašenimi vozili. Našteti so v poročilu, kolikor so se mogli kraji dognati.

Rediteljstvo pod vodstvom gg. V. Vetrovca, Kobala in Peršuha je ohranilo ves dan vzoren red kljub navalu množic.

Za prehranbeno službo sta imela glavno skrb g. Jože Vetrovec, gospa Lorberjeva in gdčna Milena Zavašnikova z lepo vrsto požrtvovalnih gospá in gospodičen, med njimi zlasti gdčna Ter. Soklič eva. Mnoge od teh in še druge žene in dekleta so večer za večerom pletla vence, zlasti ga. Ogrova, fantje in možje pa so jim pripravili zelenja. Ti so tudi pripravili in postavili mlaje, postavili oder, kakor n. pr. gg. Jože in V. Vetrovec, Cestnik, Hren i. dr.

Pa vse tiste, ki so vadili, bili pri blagajni, kakor gdčna Pregljeva, g. Skubec, g. Lavrin, g. Levstek, g. Šifrer, gdčna Štrukljeva i. dr.

Med nabiralci darov naj zlasti omenimo g. šol. upr. Blenkuža, družino Vetrovčevo, g. Lipovca i. dr.

Čč. ss. usmiljenke, ki so tako lepo okrasile svoj „Marijin dom“, so tudi oltar, ki ga je posodil Zavod za slepe, lepo uredile in tudi drugače pripravljalnemu odboru zelo požrtvovalno pomagale. Kaplan g. Stopar je oskrbel vse za sv. mašo.

Mestna občina ljubljanska nam je posodila zastave, kočevska mestna občina nam dala na razpolago šolske prostore, „Dijaški dom“ prenočišča in kuhinjsko posodo, g Kajfež prenos koncesije.

Ne bomo pozabili tudi tistih, ki so počastili Slovenski dan na svojih hišah in stanovanjih z zastavami. Omeniti moramo tudi Dolenjo vas, ki je postavila lep slavolok.

Slavnostni Slovenski dan v Kočevju je za nami, blagoslovitev zastave Prosvetnega društva, zlasti pa jubilejna manifestacija za kraljevino Jugoslavijo je ob združenem sodelovanju vseh, ki so blage volje sodelovali, kar najlepše uspel.

Zahvaljujemo se vsem navedenim, pa tudi tistim delavcem, ki v svoji skromnosti ne želijo biti imenovani, dalje oblastem in uradom, korporacijam, društvom, tvrdkam in zasebnikom za mlaje, deske, konje, narodne noše, vozila, steklenino i. dr. in vsem, ki so kakorkoli podprli našo prireditev.

Prav tako smo dolžni zahvalo orožništvu in mestni policiji in prostovoljnim stražam za red in brezhiben potek vseh priprav in zborovanja.

Zahvala prav vsem in še prav posebno slovenskemu ljudstvu, ki je tudi tokrat kakor vedno dokazalo svojo zrelost, disciplinirano in kulturnost.

Bog daj, da bi kleno zrnje, vsejano na Slovenski dan v našo lepo Kočevsko, obilno obrodilo.

Bog plačaj! Bog živi!

Kočevje dne 5. septembra 1938.

PRIPRAVLJALNI ODBOR.

Na straži za Jugoslavijo!

Priobčujemo zdaj pozdravni govor predsednika zborovanja na Slovenskem dnevu v Kočevju, g. Al. Peterlina:

V imenu Narodnega odbora v Ljubljani otvarjam današnje zborovanje. Pod geslom „Slovenski dan v Kočevju“ smo se zbrali, da poživimo našo narodno zavest in ponos ter pokažemo ob dvajsetletnici obstoja naše prelepe Jugoslavije ljubezen in zvestobo do naroda, države in kralja, ki se ga spominjamo s posebno toplo ljubeznijo. Prihodnje dni bo praznoval 15. rojstni dan, naj bo naše delo izraz prisrčnih čustev in vdanosti do mladega kralja. Bog živi!

Pred dvajsetimi leti nam je pričela vzhajati izza Golgate zarja svobode, vstala je naša skupna domovina, narodna duša se je osvobodila okov, v katere jih je vklepalo tuje nasilstvo. Naši narodni borci, ki so doprinesli najtežje žrtve, lahko danes s ponosom gledajo na svoje nadčloveške napore, ki so jih prestali v kruti borbi za svobodo in domovino. Mnogo teh junakov že krije hladna zemlja, med njimi tudi prve junake in največje heroje, blagopokojnega kralja Petra I. Osvoboditelja in kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Njih slava ostane v jugoslovanski in svetovni zgodovini večna, v naših srcih pa čut ljubezni in hvaležnosti poznih rodov.

Dolžnost in čut hvaležnosti nas veže, da se ob tej priliki spomnimo tudi naših pokojnih slovenskih narodnih velikanov, dr. Janeza Ev. Kreka in pokojnega nadškofa Jegliča. Oba sta žrtvovala vse svoje duševne in materialne sile za skupni dom Jugoslavijo ter sta pogumno, neustrašeno in odločno zahtevala od takratnih oblastnikov, da se južni Slovani združimo pod eno streho v mogočno državno tvorbo Jugoslavijo, kjer bomo v skupni bratski slogi lahko kljubovali vsem nasprotnikom in se svobodno razvijali gospodarsko, narodno in kulturno.

Mogočen odziv vsega naroda je odjeknil v majniški deklaraciji, klic po svobodi in jugoslovanski državi se je razširil po vsem Balkanu. Po končani svetovni vojni smo se združili Jugoslovani pod krovom skupne domovine, ki je plod stoletne in tisočletne borbe naših prednikov.

Kdo ne bi vzljubil prelepe Jugoslavije, v kateri je modri Stvarnik postavil vse prirodne lepote, nam dal vse kulturne rastline in ustvaril vse življenske pogoje in bogastva, kakršna zaslužijo le narodi, ki so se borili za svoj obstoj stoletja in tisočletja.

Ker je naš današnji slovenski narodni tabor posvečen dvajsetletnici obstoja Jugoslavije, je prevzel pokroviteljstvo današnjega dne sam voditelj slovenskega naroda in naš največji borec za skupno državo, naš velezaslužni notranji minister gospod dr. Anton Korošec. Mesto Kočevje je še posebno dolžno zahvalo in hvaležnost gospodu ministru.

Ko je gospodarska kriza objela pred leti tudi rudarsko stroko in naše premogovnike, je kočevskemu rudniku pretila nevarnost, da se zapre in odpravi. Nad 100 družin našega naroda s številnimi člani bi ostalo brez kruha in strehe, pahnjeni v brezposelnost in stradanje. Vemo, gospod minister, da ste bili Vi tisti faktor, ki je zastavil ves svoj visoki vpliv, da obratovanje na rudniku ni prenehalo. Vi ste ohranili našim rudarjem kruh in streho, rešili ste gladne otroke, ki so Vam hvaležni. Gospod minister, izrekam Vam najprisrčnejšo zahvalo.

Nič manjše zlo za Kočevje in ves okraj bi bila odprava višjih razredov realne gimnazije v Kočevju. V tem kraju je za naše mesto tak zavod ognjišče in žarišče narodne in državljanske vzgoje, je najmočnejši jez proti odtujitvi narodne in državljanske miselnosti ter je najboljše jamstvo narodnega in državnega delovanja. Pravilno in v državnem in narodnem duhu vzgojena, izobražena mladina je najboljše jamstvo in opora države in njene samostojnosti. In ta zavod, kjer se vzgaja taka mladina, je višja sila okrnila, po Vaši zaslugi je pa ponovno upostavljen. Vi ste našli umevanje za naš zavod, Vi ste nam ga rešili, na Vas, gospod minister, stavimo vse nade, da ga boste tudi v bodoče čuvali, če tudi bi se nad zavodom zbirali ponovno kaki temni oblaki. Gospod minister, bodite uverjeni, da ste storili s tem velikansko narodno delo, ki je v korist vsemu mestu, prav tako pa tudi državi sami.

Naj omenim še tretje veliko in za malega človeka tako pomembno delo, ki se je izvršilo z Vašim sodelovanjem in pomočjo. Z izvedbo agrarne reforme je prišlo ca. 100 agrarnih interesentov — dosedanjih brezdomcev do lastnega zemljišča, med temi večinoma naš živelj, zlasti delavstvo. Dobili so vsak svoj košček zemlje, s tem so prenehali biti brezdomci in že se pripravljajo, da si postavijo skromne domove z domačim ognjiščem. S tem je ustvarjen tudi temelj narodne in državljanske zavesti, zakaj kdor ima svoj dom, ta ga ljubi in ceni, prav tako pa ceni tudi svoj širši dom — državo. Trde, žuljave roke bodo gradile te skromne

hišice, zato pa bo ljubezen do lastnega doma tem večja. Zakoreninilo se bo srce v ta košček slovenske grude, ki zahteva od človeka brezpogojno pridnost in požrtvovalnost, da ga obdrži. — Vi, gospod minister, ste zahtevali in izvojevali pravilno izvršitev agrarne reforme. Po Vaši zaslugi so prišli mnogi do najpotrebnejšega koščka zemlje. Iskrena Vam zahvala za to veliko socialno delo, ki bo dalo na tem ozemlju trdna tla in dom našemu človeku in poznejšim rodovom.

Gospod minister! Prosimo Vas, ohranite tudi nadalje svojo naklonjenost, podpirajte nas v borbi za naš obstoj. Zagotavljamo Vam, da bomo kočevski Slovenci močna opora in branik državne in narodne volje, kar blagovolite tolmačiti tudi na višjih mestih.

Kot velikega dobrotnika in podpornika Kočevja tako mesta kakor vsega okraja mi je čast, da Vas, gospod minister, najiskreneje pozdravljam in Vam kličem: „Dobrodošli — Bog Vas živi!“

Čast mi je pozdraviti predsednika Prosvetne zveze spošt. gospoda msgr. dr. Lukmana, prorektorja univerze, ki nas je počastil s svojim prihodom in nam v krasnem cerkvenem govoru podal tako lepe in odlične misli.

Obenem pozdravljam vso častito duhovščino, ki je bila, je in bo močan steber in opora države in našega naroda!

Pozdravljam zastopnico Vodstva dekliških krožkov, in Zveze fantovskih odsekov. Enako pozdravljena vzorna vrsta, ki si je priborila že toliko krasnih uspehov doma in v tujini!

Pozdravljeni vsi telovadci in telovadkinje, pozdravljeni naraščajniki!

Pozdravljeni vsi dijaki, zlasti visokošolci, ki ste prihiteli na naš narodni tabor!

Pozdravljeni vsi, ki ste prišli od blizu in daleč in se niste ustrašili daljne vožnje in napora!

Pozdravljeni zlasti delavci in občinstvo iz neposredne okolice, ki imate nad vse težko stališče, tako v narodnem kakor v gospodarskem oziru! Ponesite domov naše skupno narodno in državno zavest, ki naj vas bodri v najtežjih časih v boju za obstanek!

Pozdravljeni vsi, ki ste na kakršenkoli način pripomogli, da se je mogel tabor prirediti in vsem tistim, ki na katerikoli način na tem taboru sodelujete!

Tu nadaljujemo naše poročilo.

G. Jakob Kotnik iz Mozlja je v imenu kočevskih Slovencev uvodoma „kot preprost kmet, preprost kočevski Slovenec“ prav prisrčno pozdravil vse zborovalce, ki so prišli na Slovenski dan v Kočevje, da skupno proslavimo dvajsetletnico naše ljubljene države Jugoslavije. Izrazil je naše veselje, da so nas v tolikem številu prišli obiskat rodni bratje in sestre iz osrčja Slovenije. Kočevski Slovenci živimo posebno življenje in še danes, po dvajsetih letih narodne države, se moramo boriti proti potujčevanju. To more razumeti le tisti, ki tu živi. Burno je naše življenje in ljudstvo naše občudovanja vredno. Hrabro se upira in brani svoj materin slovenski jezik. Kljub stiskam in zaničevanju se ne uklonimo. Zvesto stojimo kočevski Slovenci na straži, da se ne priklati kdo in ne hujska in blati naše ljubljene Jugoslavije! To naše ljudstvo zasluži, da ga država podpre narodno in gospodarsko. Le če bomo nezavisni od Nemcev, bomo kos svoji težki nalogi. Država naj bo prepričana, da ji ne bomo ostali ničesar dolžni. Če bi kdaj bilo treba braniti to našo državo od katerekoli strani, mi vsi jo bomo branili do zadnjega moža in žene! Spoštujemo naše sodeželane, njih jezik, njih lastnino in njih pravice, toda svojega jezika, svojih pravic in svojih otrok si ne damo vzeti — **nikdar in nikoli!** (Burno pritrjevanje.) Zvesto hočemo čuvati narodnost slovensko in vero katoliško, te naše najdražje svetinje, ki smo jih prejeli od naših staršev. Jezik materin, zemlja rojstna in vera sveta — te naše svetinje hočemo braniti do zadnjega diha! Najgrše ime je odpadnik, izdajalec, poturica! Temu vsa sramota in prekletstvo! Kdor zataji svojo mater, svoj mili jezik, temu veljajo besede našega pesnika: Črna zemlja naj pogrezne tega, kdor odpada! — Slovenski dan v Kočevju je pomenljiv dan, zgodovinski dan! Ta dan smo deležni velike časti, da so nas obiskali tako odlični gostje. V svoji sredi imamo našega zvestega slovenskega voditelja, pokrovitelja našega Slovenskega dneva, notranjega ministra naše Jugoslavije, g. dr. Korošca! Ž njim še cela vrsta drugih slovenskih odličnikov. Prvič je naše Kočevje deležno tako visoke časti. Prepričani smo, da bodo te ure, ki jih bodo preživeli ti visoki gospodje med nami, zapustile za nas obilne in bogate sledove. O dvajsetletnici Jugoslavije počaščamo z veselim srcem njene odlične krmarje v Kočevju. V znak naše vdanosti do kralja Petra II., do kneza namestnika Pavla in naše Jugoslavije zakličimo trikratni živijo! In gromoviti vzkliki so zabučali na zborovališču.

Govorili so še g. Pavel Japelj kot zastopnik Gasilske zveze in akademik g. Fr. Fischer. Zborovalci so se obema oddolžili s klici živeli gasilci! Živeli slovenski akademiki!

Kar užgal je naslednji govornik g. dr. Alojzij Kuhar, urednik „Slovenca“ in podpredsednik Narodnega odbora v Ljubljani. (Njegov govor bomo objavili prihodnjič.)

Govor g. dr. Kuharja je razvnel zborovalce v viharno navdušenje. Napovedi g. dr. Kuharja so tem pomembnejše, ker jih je podal kot poslevodeči podpredsednik Narodnega odbora, ki so v njem zastopane vse slovensko-katoliško usmerjene organizacije kulturne, gospodarske in politične.

A kaj naj rečemo, ko je nastopil ognjeviti voditelj kočevskih Slovencev, ta za vse dobro goreči apostol, g. svetnik Karel Škulj? Z radostnimi očmi je zastavil svojo bodro besedo:

Slovenski dan v Kočevju, pozdravlja te Slovenska Straža na Kočevskem! Kot studenčnina žejnemu človeku, kot roža sredi puste ravani, kot žarek z oblačnega neba, da, kot hleb, ki drsi lačnemu v naročje, tako se mi zdiš!

Kolikrat sem te nosil v mislih, hrepenel po tebi, prosil Boga, da te uzrem — oziral se po tebi, takrat ko sem te, ljudstvo slovensko, živeče med nemškim življem v kočevskem okraju obiskoval, tolažil, bodril že pred 25 leti v Avstriji — takrat ko smo Slovenci živeli še pod nemškimi cesarji, pa zopet takrat ko sem te, kočevski Slovenec, bodril k radosti in navdušenju in ti razlagal novo našo narodno državo Jugoslavijo! Sproščeno si od prejšnjih tujih vezi po novi državnopolitični tvorbi, in vendar in vendar ne pride v tebi prava narodna radost do onega razmaha kot našemu rodu v osrčju matere Slovenije! Preveč se je vrastel sto in stoletni tuji duh v dušo kočevskega Slovenca, da bi le-ta z vso radostjo mogel čutiti veliko resnico: na svojih slovenskih tleh si, v svoji nacionalni, slovanski državi si, roka, ki te vodi, je tvoje krvi!

Osamljen in nemočen se samemu sebi zdiš, ker tolikrat čuješ glasove, da ta zemlja ni tvoja, da za te tu ni prostora, da tvoja beseda nima pravice in da tvoja pesem bodi pritajena! In vendar! Tvoja beseda je slovenska beseda, tvoja pesem je slovenska pesem, tvoja zemlja je v objemu Slovenije, tvoj rod je naša kri — slovenska kri! Glej, tako gorko zaželeni Slovenski dan je pripeljal tisoče bratov in sester v osrčje kočevske zemlje, ki te kličejo: Mi smo tu, na tisoče nas je, milijon nas je, ti si naš brat, sestra po krvi, jeziku, po značaju, po ožjem bistvu!

Čuj ti, Draga daljna, vi Slovenci v Grčaricah, Gotenici, Kočevski Reki, Borovcu, Preži, Brigi, Mravi, Štalcerjih, Zdihovem, Mozlju, Spodnjem logu, Koprivniku, Oneku, Kočarju, Livoldu, Stari cerkvi, Polomu, Starem logu, Topli Rebri, čujte vi na Planini in v Črmošnjicah! Čujte vsi vi, Slovenski dan je tu, in ta ne bo zatonil, ne sme zginiti v preteklost in pozabljenje! Vero v narod, vero v sebe, vero v narodno vstajenje naj te oživi in dvigne! Bodi ponosen, biti slovenske krvi, ne zataji je, ne zapusti je, ne prodajaj je, ne teptaj je, ne sramuj se je — ali ne veš, da smo Slovenci potomci tistih slovenskih očetov, ki so dajali nemškemu knezu pravico, vladati na slovenski zemlji, kaj ne stoji še danes ta zlati spomenik naše zgodovine na Gospovetskem polju, ali ne veš, da naš rod je še duhovno tako močan, da rodi Prešerne, Slomške, Kreke, Jegliče, **Korošce!** (Burno vzklikanje!) Ali ne veš, da te ves slovenski rod ljubi, da te danes vsa slovenska zemlja objema, da te mati Slovenija dviga k sebi in te noče pustiti od srca!

Vera in ponos na svoj slovanski rod, to ti mora v kost in kri tako, da boš ti oče-mati kočevski Slovenec, pripovedovala svojim otrokom o Slovenskem dnevu kot Srb govori o kraljeviču Marku in Slovenec o kralju Matjažu. (Živahno odobravanje.)

Kočevski Slovenci — bratje! Prisezimo do neba tu pred množico bratov in sestra neomajno zvestobo slovenski krvi — slovenskemu rodu, prekolnimo pa do pekla — narodno odpadništvo, narodno dvoživkarstvo, kupčevanje z narodnostjo, pa naj bo kjerkoli, kadarkoli in od kogarkoli. (Burno pritrjevanje.)

Bog nam je ustvaril slovensko kri — v zibelki smo jo čutili — bodimo tej zvesti do groba!

Priznam, za mnoge vas to ni lahko, mnogo žrtev je mnogokrat treba, da človek ostane tu narodno trden — zvest. Verujte gospoda, ta zemlja krije mnogo, mnogo narodnih mučenikov, saj dolgo trpinčenje zaradi neuklonjivosti je hujše kakor nasilna hitra smrt! — V eno družino kočevskih Slovencev se strnimo in bodimo taki, kakor je vse naše slovensko ljudstvo: krščanski, pošteni, uslužni, nikdar pa, za nobeno ceno ne omadežujmo najmanjšega koščka svojega narodnega značaja! (Navdušeno pritrjevanje.)

Slušajte vi, sodeželani nemškega jezika, kaj naročamo bratom: Bodite zvesti katoliški veri in slovenski krvi, ne odpadajte! Govorili ste, da nas boste pregnali. Ne! Ne boste nas, pa tudi mi vas ne preganjamo. Nikjer nimajo drugorodci toliko pravic, kakor v Jugoslaviji, le priznajte, in mi Slovenci jih nikomur ne kratimo. Mi nočemo, kar ni naše, ne jemljemo do česar nimamo pravice, spoštujemo poštenje, kjer ga najdemo, mi vam privoščimo dobro — da, želimo celó dobro sosedstvo in mirno sožitje, a svoje krvi ne damo ne zaničevati ne zapostavljati ne tlačiti ne zatirati, in to ne narodno ne politično ne gospodarsko in ne socialno. (Mogočno in viharno vzklikovanje in odobravanje.) Če dobite vi obiske od zelo daleč, zakaj ne bi naši ljudje z nami stopali v stik in mi z njimi. Če se vi kulturno vežete, zakaj ne bi mi krščansko kulturno oplojali svojih bratov!

Ne razdora, — strpljivost in mirno sožitje, to je cilj našega delovanja na tem ozemlju, da bo Jugoslavija vsem srečna domovina. (Živahno vzklikanje Jugoslaviji.)

Zares kot studenčnina žejnemu je Slovenski dan kočevskim Slovencem, tisoč srcem je prinesel prisrčno radost in vžgal nado na boljše dni! Kot roža, tako je lep, kot žarek, tako je svetal! Bratje, sestre, vi ste prišli, da ga praznujete — vi ga ustvarjate! Zadihali ste tako globoko vase, da je odplul od tu oni mrzli dih, ki nas često tako ledeno zbada!

Ali ste slišali prisego našega kočevskega Slovenca, ste videli solzo, po tej solzi spoznate slovensko srce, ki je tako mehko v svoji ljubezni!

Vi, voditelj naš gospod minister! Kolikokrat sem bil pri Vas in Vam govoril o tej zemlji in bratih, ki na njej žive, nikoli Vam nisem bil predolg, nikdar nisem odšel od Vas, ne da bi poprašali po njih, in nikdo iz vse Slovenije se ni tako hitro odzval, da pride na naš praznik kakor Vi, gospod predsednik! In zares, prišli ste! Kako naj se Vam ta revež kočevski Slovenec oddolži! Gospod minister, poznam jih! Kaj ne, bratje, kakor vam je zadrhtelo srce, ko sem vam govoril o voditelju našega slovenskega naroda, ki nikdar ne vpraša ali je žrtev majhna ali velika — pa naj bo tudi ječa, pregnanstvo — samo da koristi svojemu ljudstvu, ali se vam ni vselej zaiskrilo oko, ko sem vam govoril o dr. Korošcu! (Viharno vzklikanje.) Glejte, tu je, med nami je, naš je! Gospod minister! Verujte, nič manj gorkih, vdanih, zvestih, ljubečih src vas tu ne obdaja kakor v drugih predelih Slovenije! Verujte, razloček je samo ta, da ti še bolj potrebujejo Vaše očetovske skrbi in mogočne roke, ki naj čuva nad njimi! (Živijo dr. Korošec!)

Mi slovenski Kočevarji pa kličemo z vso radostjo: Pozdravljeni Slovenski dan v Kočevju!

Kakor roža si lep, kakor žarek si svetel. Kakor materino naročje si gorek! In če bi Slovenski dan v Kočevju zgubljal na lepoti in gorkoti, pridite, bratje Slovenci in Slovenke, da nas

razsvetlite, da nas ogrejete. Pridite, saj se nikjer ne poje tako lepo in prisrčno kakor naša večno lepa pesem: Hej Slovenci! Naša reč slovenska živo klije.

Njegove krepke in sočne besede so tako razpalile množice, da so le-te ob koncu njegovega govora kar z vsem navdušenjem zapele „Hej Slovenci!“ Kakor orkan se je s to pesmijo dvignila k nebu molitev in prisega, kremenita in odločna, ki veže za veke zveste in narodnozavedne kočevske Slovence na Slovenijo in vso Jugoslavijo.

Med vzklikanjem na kralja in kraljevski dom, na kneza namestnika Pavla, na narodnega voditelja dr. Korošca, bana dr. Natlačena je zaključil predsednik g. Peterlin sijajno uspelo zborovanje, nato pa je godba zaigrala državno himno.

Sprevod po mestu.

Kdo naj sedaj opiše prizore, ki so se odigravali, ko je dr. Korošec stopil doli na plan med taborjane in jim sporočil, da želi sredi njih in ž njimi skupaj slediti velikemu sprevodu skozi kočevsko mesto do Marijinega doma, kjer je bil razhod. Dekletom ni preostalo več cvetja v naročjih, ljudje pa so vzklikali, mahali, vpili, vriskali kralju, knezu-namestniku, vladi, Jugoslaviji, dr. Korošcu in slovenskemu Kočevju, dokler se vse ni zdaj pa zdaj stopilo v kakšno narodno popevko, ki jo je prepeval ves narod. Špalir je bil gost in veselo razposajen, bil je hvaležen, bil je slovenski. Ves vozni promet na cesti se je ustavil. Tako mogočne manifestacije ne zmore nobena organizacija; to zmore in more samo ves samozavesten narod, ki ve kaj hoče in kdo je njegov. In to je trajalo vso dolgo pot skozi kočevsko mesto. In zopet smo videli starke v oknih kočevskih hiš, ki so otrokom s prsti kazale doli na razkošno cesto in na vrvenje na njej okrog našega slovenskega voditelja in videli smo, kako so jim solze zalivale oči, kajti kaj podobnega Kočevje še ni videlo. Na ta dan se je Kočevje pripravljalo dolgih, dolgih 20 let.

Pred Marijinim domom se je ljudstvo poslovilo od dr. Korošca, ki je nato obiskal Marijin dom, Dijaški dom, fante na telovadišču in dekleta na vrtu Marijinega doma. Nato se je zopet pomešal med narod v sosedni Beljanovi slovensko zavedni gostilni. Proti drugi uri se je poslovil od Kočevja.

Za Kočevje, za slovensko Kočevje je bil „Slovenski dan“ mejnik, ko se je zanj odprla nova, bolj vesela doba.

Popoldanske prireditve.

Vse dopoldne je bilo vreme ugodno, in tako je tudi nebo prispevalo svoj del k navdušeni in židani volji množic. Proti poldnevu, ko so se trume razhajale h kosilu, se je nebo zategnilo in začelo je nalahno pršiti okrog 2 popoldne. Vprav pred nastopom fantovskih odsekov in dekliških krožkov na telovadišču pa je že deževalo, vendar dež ni zadržal telovadcev, da ne bi v polnem redu in točno po sporedu dovršili lepo izvajanih telovadnih točk. Gledalci so vztrajali pod dežniki na prostem, mnogi pa so se zatekli pod kostanje in na okna šolskega poslopja, da so varni pred dežjem sledili mojstrsko izvajanim vajam vzorne fantovske vrste, občudovali gibčnost fantov in deklet v prostih vajah in rajalni pohod mladcev in mladenk. Vse se je izvršilo ob splošnem odobravanju in z željo, da se prihodnje leto spet vidimo na enaki prireditvi v Kočevju.

Na veseličnem prostoru v drevoredu je bila nameravana ljudska veselica onemogočena, ker je čedalje bolj deževalo. Zato so se paviljoni s prigrizki in pijačo preselili v bližnji „Dijaški dom“. Občinstvo je napolnilo skoraj vse prostore in ob veseli pesmi in splošnem zadovoljstvu se je le prehitro približala ura ločitve.

In zopet so odmevale kočevske ulice od slovenskih vzklikov in pesmi ob zvokih godbe, ko so se valile reke taborjanov proti železniški postaji eni k odhodu drugi za spremstvo.

Na postajnem peronu je bilo živahno vrvenje navdušene množice; klicanje, vzkliki, pesmi, smeh in široka prešernost — vse to je napolnjevalo ozračje s tako nalezljivostjo, da se noben turoben obraz ne bi mogel ubraniti tej nasmejani židani volji.

Dolga, dolga vrsta vagonov je počasi sprejemala vase številne goste, dokler se vsi vozovi niso popolnoma napolnili. Lepo število taborjanov ni našlo več prostorčka v vlaku in so se vrnili v Kočevje, da so potem šele v ponedeljek odšli na svoje domove — z najlepšimi spomini na Kočevje in kočevske Slovence.

Za ta veliki Slovenski dan kočevskih Slovencev naj Gospod obilno povrne vsem, ki so kakorkoli pripomogli k tako veličastnemu uspehu!

Duhovno berilo

Ko se 24. septembra spominjamo blažene smrti velikega škofa Antona Martina Slomška, bo gotovo prav, ako tu v današnjem duhovnem berilu mislimo nanj. Saj pa tudi celo njegovo življenje in njegov nauk tako lepo spada v okvir donašnjega evangelija.

Gospod vidi, kako si na neki ženitnini izbirajo odličnejša mesta in naveže na to svoj božji nauk, kako moramo biti ponižni, ako želimo biti enkrat povišani.

Ponižnost smatrajo nekateri za značajno napako. Prava ponižnost to nikdar ne more biti. Prava ponižnost je lepa krepost, ki nikdar ne odbija, pač pa povsod pridobiva. Poglejmo na škofa Slomška. Njegov življenjepisec piše o njem: „V ponižnosti je posnemal Slomšek svojega vzornika sv. Frančiška Saleškega. Kakor vsaka resnična čednost je tudi ponižnost velika modrost. Ni vse zlato, kar se sveti, ni vse ponižnost, kar se kaže kot ponižnost. Slomšek se nikdar ni ponašal s svojimi talenti in uspehi. Pred Bogom spoznava svojo ničnost, vse pripisuje le Bogu, le njemu daje v vsem čast in hvalo, sebi pa želi, da bi vselej prav spoznal in izpolnil voljo božjo. Volja božja pa se spozna po glasu vesti, po božjih in cerkvenih zapovedih, po naročilih in naredbah zakonite oblasti. Služabnik božji Slomšek nikdar ni rinil v ospredje, temveč je pripuščal svojim predstojnikom, da razpolagajo ž njim in mu odkažejo mesto, ki so o njem sodili, da je zanj sposoben. Če so mu odkazali kako častno in odgovornosti polno službo, se ni trdovratno upiral, gledal je v sklepih zakonitih predstojnikov voljo božjo, vedoč, da Bog porablja tudi slabotne ljudi, da po njih izvrši velike sklepe.

Obsoja pa Slomšek tisto napačno ponižnost, ki je v resnici le hlinjenost, ki pod plaščem „ponižnosti“ v resnici išče pohvale ljudi in je znotraj polna napuha. Za tako spako ponižnosti je Slomšek skoval prav primeren izraz „grbasta ponižnost“. Ko je nekoč ob birmovanju pred kosilom odkazal gostom njih prostore, so se vsi branili odličnejših sedežev. Tedaj jim je škof vzkliknil: „To je grbasta ponižnost!“

Čudno! Eni si zbirajo boljše sedeže, drugi se jih branijo. Oboje pa vodi napuh! Mi pa sledimo zgledu velikega škofa!

Poročajo

Mozelj. — Na rojstni dan kralja Petra smo bili pri maši. Po maši je s kora zadonelo „Großer Gott“. Ko so odpeli, je g. župnik še stal pred oltarjem. Ker je bilo vse tiho, je g. župnik dejal: „Pravde Bog“. Nič. Tedaj pa je Jakob Kotnik ml. začel peti slovensko „Pravde Bog“ in drugi Slovenci so poprijeli. Torej samo Slovencem se ima župnija zahvaliti in pa uvidevnosti g. župnika, da se je na ta dan pela državna himna v naši cerkvi. Organist se je potem izgovarjal, češ da ni imel not na koru. Očitno je, da je neka sila v ozadju, ki mu prepoveduje in ki vodi tajno, nedovoljeno propagando. — Vsa čast Kotnikovi narodni družini!

Smuka. Vozu, ki smo ga pripravljali za Kočevje, so naši „dobri“ sodeželani posekali vse štiri smrečice. Napis „Smuka“, ki je bil spredaj na vozu, pa so razrezali in na njegovo mesto nalepili „hakenkrajc“. In vse to se dogaja v narodni državi!

Koprivnik. G. urednik! Na Vaš poziv glede dušnega pastirstva tole: V koprivniški župniji smo Slovenci prepuščeni sami sebi. Gg. Prinčič, St. Lovšin, š. upr. Kuntler in uč. Košorok so si mnogo prizadevali za najosnovnejše pravice slovenskemu jeziku v cerkvi, doslej brez uspeha. Škofijski ordinariat je dobil spomenico, ki jo je podpisalo baje 150 Slovencev. Naš g. župnik je ostal pri starem! Sam g. škof je deputaciji Slovencev iz naše župnije pokazal odredbe glede slovenskega bogoslužja in ponovno zahteval od g. župnika, da jih spoštuje. Nič ne pomaga! Ljudje govore, da g. župniku Schauerju, ki ima visoke funkcije pri „Kulturbundu“, niti škof ne more blizu. Vidite, in tako so mnogi Slovenci postali za cerkev brezbrižni. Dajte nam slovenskih duhovnikov! V imenu vere in države!

Grčarice. Slovenski dan je spravil v Kočevje lepo število Slovencev in nekaj Kočevarjev. Ti so potem govorili, češ da ni bilo nič ljudi. Neka Slovenka, še mlado dekle, je rekla: „Slovensko sem že pozabila; zato nisem dosti razumela, kaj so govorili.“ Biti pri nas narodno zaveden, je tvegana zadeva; vendar se Slovenci, kar jih je, dobro drže.

Gotenica. Pri žagi na Mrzlem studencu smo pripravili lepo okrašen voz. Vso noč smo ga stražili menjaje se. Že popolnoči je tisti, ki je takrat stražil, stopil v hišo gledat, koliko je ura. Medtem pa so neki zlikovci, ki so skrivši oprezovali, ves voz polili s straniščnico. Petnajst škafov vode smo porabili, da smo deske pomili, pa je še smrdelo po — odpadkih.

Ljubljana. Vozil sem se z vlakom. Vnet slovenski rodoljub in bivši jeruzalemski romar je dejal: „Kočevski Slovenec“ mi izredno ugaja; sporočite g. Škulju moje spoštovanje in občudovanje. To je mož na svojem mestu, zlasti na Kočevskem. Bog ga živi!“ — Tudi sem od drugega potnika zvedel, da so Nemci ob devetih zvečer pri zaklenjenih vratih zborovali v neki gostilni še tisti večer po taboru v Kočevju. Čudno, da se gostilna zaklepa še pred policijsko uro! — Pa še od tretjega potnika, ki mi je pravil, da je doma iz Stare cerkve, pa ne gre v cerkev. Vsaka druga nedelja enkrat v mesecu je oznanjena za slovensko bogoslužje. Ta red se pa ne drži. Ko stopim v cerkev in slišim nemščino, se obrnem in grem ven. Če je pa slovenska maša, pa mi nihče ne pove. Tako že nekaj mesecev nisem bil pri maši. Ko bi nas saj slišali g. škof, da bi stvar uredili: vsako nedeljo slovensko mašo s pridigo.

Pišejo

O „Koč. Slovencu“ piše „Deutsche Presse“ z dne 11. t. m.: „V svoji zadnji številki prinaša „Koč. Slovenec“ več razprav iz narodnega življenja katoliškega Kočevja. Način, kako katolištvo in narodnost skladno učinkujeta na ljudstvo, o tem daje zgled slovensko ljudsko gibanje. Mi moremo Slovence le zavidati, ker nimamo v svojem ljudskem občestvu mož, ki bi se dali primerjati z dr. Korošcem ali s škofom Rožmanom in drugimi.“

O taborih razmišlja „Domoljub“ in končuje: „Preveč gledamo na to, kako kdo govori, ne pa kaj govori. Za lupino nam je, za jedro ne zgrabimo. Govornika hvalimo, pa ne poprimemo za njegovo besedo in jo postavimo v dejanje. Živimo bolj od besed kakor od dejanj. Nesrečna površnost današnjih dni!“

Za izstop iz cerkve — piše „Deutsche Presse“ — je v Nemčiji živahna agitacija. Dobe se kar natisnjeni obrazci in na njih ne manjka drugega kakor podpis. — Ko bi nam bilo dano, bi nekaj zapisali . . . Sicer pa Bog ne ostane nikomur dolžan.

Zaradi tako veličastnih taborov po vsej Sloveniji se pritožuje celjska „Nova doba“, češ zakaj se „kaki skupni res vsenarodni tabori — ne vršijo“. — Naj vendar „Nova doba“ pobeza svoje ljudi, da skličejo sami kje kak vsenarodni shod! Ali so res tako na slabem, da bi jim moral g. dr. Korošec sklicevati shode? Sicer se pa na nobenem taboru doslej še niso odganjali nacionalni udeleženci, če so res prišli samo poslušat in manifestirat za slovenstvo in Jugoslavijo. Saj vendar niso neznani dogodki v Ljubljani na večer pred kraljevim rojstnim dnem!

Ker je premeščen iz Braslovč v Dolnjo Toplo reber učitelj g. Alojzij Lušin, „vnet delavec v nacionalnih vrstah“, se huduje celjska „Nova doba“, češ kako velika žrtev je to, ker mora s službo na Kočevsko, kakor da le-ta ne potrebuje dobrih učiteljev, če so res dobri. Vprav

Prava vera bodi vam luč, materin jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.

A. M. Slomšek.

tu je narodnega dela dovolj, zrak zdrav in gimnazija v Kočevju. Sicer pa je g. Lušin menda kočevski domačin. Na Kočevskem so slovenski učitelji res mučeniki, toda vprav na njihovih ramenih sloni lep kos hvaležnega narodnega dela. Čudno je to naše izobraženstvo; najrajši se zakotvi v udobna mesta in na kmete niti ne pogleda ne. Morda napiše kak tak izobraženec kaj v kak mesečnik o Kočevski, med ljudstvo pa taka „misel in delo“ ne zaideta. Z ljudstvom in med ljudstvo je treba! Ven iz zatohlih razmer! Res pa je, da zrak na kmetih ni za — „nacionaliste“!

Novice

G. ban dr. M. Natlačen je te dni praznoval trletnico svojega imenovanja za bana dravske banovine. Rodil se je kot kmetski sin 26. aprila 1886 v Vipavski dolini. Že kot predsednik oblastne samouprave je pokazal velike sposobnosti za visoka vodilna mesta, v teh treh letih pa je še posebno očitno, da je pravi mož na pravem mestu. Naše čestitke!

Masarykova proslava, ob obletnici njegove smrti, je v Belgradu zbrala lepo število prijateljev češkoslovaške republike iz diplomatskih, vladnih in vojaških krogov, pa tudi mnogo odličnih meščanov in drugega občinstva. Enake proslave so bile tudi po drugih večjih mestih Jugoslavije.

Šola, ki izumira, je ljudska šola v Kočevju. Vsako leto je kakih 20 otrok manj. Letos je v slovenskih razredih 295 otrok, v nemških pa 97. Skupaj 392 otrok. — Učnih moči je 15, med njimi stalni veroučitelj. — Med drugimi vzroki bo bržčas tudi ta, da je kočevski svet vse preveč vase zagrizen in zato usamljen. Zaradi premajhnega dotoka sveže odpadniške krvi stari svet odmira. To so tisti strašni nasledki pretiranega nacionalizma!

Zastave so razobesili na Slovenski dan v Kočevju, kakor se nam naknadno poroča, tudi g. industrijalec Bohuslav Horák, g. Franc Urbančič, mizar, in uradniška Nabavljalna zadruga. Čast in hvala jim v imenu državne in narodne stvari!

„Avstrijci smo zgubili svoj dom, nad nami se maščuje nesloga, ki so jo zasejale politične strasti,“ tako je izjavil neki Avstrijec, ki je pribežal v Prago. Naj bi to razumeli tudi naši sodeželani in se z vso ljubeznijo oklenili Jugoslavije, ki je prav tako njihova kakor naša. Seveda „Gottscheer Zeitung“ na to uho ne sliši. In vendar kako koristno bi bilo, ko bi Slovenci in Nemci z enakimi pravicami in dolžnostmi v narodnem oziru ločeno, na državnem in gospodarskem terišču pa skupno delovali za splošno blagostanje!

Preboj solunske fronte pred dvajsetimi leti je bil zadnji junaški sunek štiriletne svetovne vojne. Ž njim so bile centralne sile dokončno strte. Stavba Jugoslavije je za nas Slovence že imela temelj v majniški deklaraciji. S to enodušnostjo in z žrtvami žive in mrtve snovi in z okrnjenim ozemljem smo drago odkupili pravico, biti enakopraven člen Jugoslavije. Za svojo svobodo torej nikomur ničesar ne dolgujemo. Zato bodimo ponosni na svoje slovenstvo in zvesti svoji Jugoslaviji!

Češko-Slovaška je s krepko roko vzdržala red v sudetskih krajih. Henleinovska stranka je razpuščena, njeni voditelji so pobegnili, nekaj nemških poslancev je ostalo v praškem parlamentu, da jim policija zaradi nedotakljivosti poslopja ne more blizu. V 63 krajih je obsedno stanje. Ob nemirih v nemških krajih ČSR je bilo precej žrtev na obeh straneh in veliko orožja je oblast zaplenila. Republiki zvesti Nemci so pribežali v gostoljubno Prago. Prebivalstvo je v strahu zaradi vojne začelo dvigati vloge iz denarnih zavodov. Dva dni je trajal hud naval vlagateljev, pa se je spet poleglo in mnogi zopet vračajo denar v banke. Z božjo pomočjo, upajmo, se bo vse umirilo, toda z velikimi žrtvami za ČSR, ki bo morala odstopiti Sudete Nemčiji.

Trideset let je poteklo te dni, ko je kri Adamiča in Lundra, v odporu proti germanizaciji našega narodnega ozemlja, napovedala boj nemčurstvu in sramotnemu odpadništvu, čigar ostanki se še utrinjajo na Kočevskem.

Škof dr. Sproll v Rottenburgu je moral na pritisk zapustiti svojo škofijo, toda s posredovanjem sv. Stolice se je vrnil na svoje mesto. Tedaj pa so se v presledkih več dni trikrat ponovile umetno pripravljene hrupne demonstracije, dokler ni druhal popolnoma razdejala notranjosti škofije. — In zakaj? Ker škof ni glasoval za priključitev k Nemčiji! Iz tega se vidi, koliko je vreden plebiscit.

Razglednik

V Ameriki, deželi neverjetnosti, trdi neki profesor, da je umivanje nezdravo. Zlati vek umazancem zdaj pride, znak kulture, milo nam poide.

Henlein, vodja sudetskih Nemcev, je bil poklicni telovadni učitelj nemškega „Turnvereina“. Da ohrani kot voditelj popolno nezavisnost, ni kandidiral v praško državno zbornico in torej ni poslanec, zato tudi ni prisegel na čsl. državno ustavo. Popihal jo je v Nemčijo in odtam razpihuje svetovni požar.

Judje, ki so se po 1. januarju 1919 nastanili v Italiji in v njenih kolonijah, se morajo v teku šest mesecev izseliti.

Kip sv. Cirila in Metoda so v Pragi na Karlovem mostu, ki ga krase številni zgodovinski in verski kipi, nedavno postavili, da spopolnijo slovansko podobo glavnega mesta čsl. republike.

V Kodanju so odprli hotel, kjer v vse tujske sobe teče pivo po ceveh. Vsak tujec, nastanjen v sobi, si sam toči pivo kar na pipi, ki je poleg vodovoda z mrzlo in toplo vodo. — Višek udobnosti za denarnike.

Dunajsko policijsko ravnateljstvo je izdalo naredbo, da morajo vsi napisi na trgovinah biti izključno v nemškem jeziku. — Taka naredba bi bila umestna tudi v Kočevju, ker bi marsikateri trgovec rad imel samo slovenski napis, če bi bil v to primoran, kajti zaradi splošne dvojezične rabe mu zdaj ne kaže delati izjemo.

Manifestacijskega obhoda za obrambo države v Žilini ČSR so se udeležili v velikem številu tudi Judje, o katerih je znano, da so razmeroma malo prispevali za fond za obrambo države. — K temu zelo točno pripominja „L'udova Politika“, češ da imajo Judje za državo „gobec odprt, žep pa zapet“.

Sedemintrideset Nemcev so pripeljali v Belgrad pred državno sodišče za varstvo države zaradi nedovoljene propagande.

Poljsko-rusko mejo sovjeti utrjujejo z elektriziranimi žičnimi ovirami, z betonskimi utrdbami in opazovalnimi stolpi.

V Ostmarki (nekdanji Avstriji) so vse katoliške šole dokončno zaprte in odpravljene. — „Srečna“ Avstrija!

Gospodarske vesti

Gospodarski in gospodinjski tečaji imajo za večjo pridobitnost slovenskega življa na Kočevskem in s tem tudi za njegovo socialno neodvisnost napram Nemcem velik pomen. Za sedaj se na Kočevskem prirejajo gospodinjski tečaji. Zdaj je tak tečaj v Mozlju, takoj nato pa začne tečaj v Kočevski Reki, nakar bo tudi Kočevje dobilo možnost, da zlasti delavskim dekletom da priliko za pouk v gospodinjstvu. Razen kuhanja se dekleta nauče tudi preje in tkanja. Potrebne kolovrate in statve ima tečajniška šola kar s seboj. Kljub tolikeri koristnosti teh tečajev za dekleta pa tudi poročene žene so prispevki za priglašenke izredno nizki, ker nosi poglavitno breme izdatkov banska uprava. Če bo dovolj zanimanja, se bodo ti tečaji nadaljevali po vsem Kočevskem, zlasti v kočevski okolici. Treba pa je, da krajevni zaupniki Slovenske Straže pravočasno zberejo podatke o številu priglašenk in to poročajo Slovenski Straži v Kočevje, da napravi v ta namen potrebne korake.

Že pred leti je b. poslanec g. Škulj ustanovil v Lužarski dolini pri Vel. Laščah tečaj za košarstvo. Ljudje so se bili takoj oprijeli te misli in celo vrbe zasadili. Iz tega se je razvila državna šola za košarstvo v Vel. Laščah. Sadovi se že kažejo. V Lužarski dolini je zdaj mnogo hiš, ki se preživljajo skoraj izključno s to hišno obrtjo. Domače vrbe že kar ne zadostujejo in jih nabavljajo celo od drugod.

Slovenska Straža želi vrbogojstvo in košarstvo vpeljati tudi na Kočevskem. Kaj pravite, kateri kraji bi bili za to najbolj primerni in kje bi bilo največ zanimanja? Poročajte!

Tržne cene na kočevskem trgu minulo soboto: čajno maslo kg 24 Din, navadno maslo 20 Din, jajca kom. 1 Din, češplje sveže kg 4—5 Din, jabolka 2·50—3 Din, grozdje 5—6 Din, breskve 4 Din, fige sveže 4 Din, zelje sveže glava à 1 Din, krompir kg 0·75 Din, piščanci kom. 12—17 Din, kokoši 16—18 Din, smetana sladka l 12 Din, skuta, sir 6 Din.

Urednikova pošta. Vse sotrudnike iz Črmošnjic, Drage, Vecenbaha, Sušaka, Ljubljane, Grčaric, Štalcerjev, Dobrepolja, Borovca in Stare cerkve prosim, naj ne zamerijo: vse pride na vrsto. Te in še druge dopisnike kljub temu prosim, naj mi stalno poročajo, zlasti novice. Kar ne trpi odlaganja, sproti priobčim, drugo pa tudi polagamo porabim. Malo je urednikov tako srečnih, da list ne trpi suše. To pomeni, da ugaja. Bog živi!

Preselitveno naznanilo

Cenj. občinstvu iz mesta in dežele vljudno naznanjam, da se preselim s 1. oktobrom v hišo gospe Lešič nasproti cerkve v Kočevju ter se tudi nadalje priporočam svojim cenj. odjemalcem

Frančiška Klemenc.

Perilo ni vedno krivo

če se prekmalu raztrga. Poizkusite ga oprati s

Perion pralnim praškom ali pa s

Hubertus milom

in prepričali se boste, da bo ostalo delj časa celo. Ta dva odlična domača izdelka Vas bosta v vsakem oziru zadovoljila.

Ljudska posojilnica v Kočevju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje, daje posojila proti zastavi ali poroštvu.

Za varnost jamči neomejeno poroštvo njenih članov in lastno premoženje.

Zveza lesnih domačih obrti

r. z. z o. z.

trgovski oddelek v Sodražici

Prodaja na debelo in na drobno vse vrste lesnih izdelkov za gospodarstvo in gospodinjstvo kot tudi razne igrače.

Cenik na razpolago.

Cene zmerne in solidne.